

De staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

Overwegende dat in verband met het invoeren van de arbeidsduurverkorting voor leerling-verpleegkundigen tot gemiddeld 36 uur per week, de structuur van de opleiding tot B-verpleegkundige ingrijpend veranderd wordt;

Dat het daarom gewenst is een nieuwe opleidingsregeling vast te stellen;

Gelet op de artikelen 3, 4 en 6 van de Wet tot bescherming van het diploma van verpleegkundige (*Stb.* 1921, 702);

Besluit:

HOOFDSTUK I

Algemeen

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a.* de minister: de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur;
- b.* de hoofdinspecteur: de geneeskundige hoofdinspecteur voor de Geestelijke Volksgezondheid;
- c.* de geëmmiteerde: de door de minister op voordracht van de hoofdinspecteur benoemde deskundige;
- d.* de instelling: een inrichting voor psychiatrische behandeling/verpleging.

HOOFDSTUK II

Erkenningen

Artikel 2

1. Tot het geven van de opleiding ter verkrijging van het diploma tot B-verpleegkundige kan de minister, gezien het advies van de hoofdinspecteur, aan een instelling een erkenning verlenen.
2. De erkenning kan slechts betreffen een instelling die op grond van artikel 7 van de Krankzinnigenwet (*Stb.* 1884, 96) is aangewezen als gesticht, inrichting of afdeling, alsmede erkend of voorlopig erkend is krachtens de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (*Stb.* 1967, 655).
3. In de instellingen dient gelegenheid te bestaan voor de verpleging van een voldoende verscheidenheid van patiënten en dienen voldoende therapeutische mogelijkheden aanwezig te zijn.
4. Het aantal leerlingen in dienstverband moet in een evenwichtige verhouding staan tot het aantal verpleegkundigen in dienstverband.
5. De erkenning kan worden verleend aan een instelling die tevens een erkenning bezit voor een andere opleiding, onder voorwaarde dat het eigen karakter van de opleiding duidelijk tot uitdrukking komt en het praktisch werken geschiedt in de daartoe bij de erkenning aangewezen afdelingen.
6. Bij de erkenning wordt, gelet op de bouw en de ruimtelijke outillage van de instelling, alsmede op de aanwezige leermiddelen, beoordeeld of deze geschikt is voor het geven van de theoretische en praktische opleiding tot het diploma B-verpleegkundige.
7. Binnen de dagelijkse leiding van de instelling is de verpleegkundige discipline vertegenwoordigd.
8. De erkenning wordt uitsluitend verleend aan instellingen die geen winst beogen.
9. Aan de erkenning kunnen voorwaarden worden verbonden.

Artikel 3

1. De erkenning, bedoeld in artikel 2, eerste lid, kan worden verleend aan meer instellingen te zamen, welke ten aanzien van de opleiding tot het diploma B-verpleegkundige een samenwerkingsverband hebben aangegaan.
2. Het in artikel 2, tweede tot en met zesde, achtste en negende lid, bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4

In het belang van de opleiding kan een onderdeel hiervan in een andere instelling plaatsvinden. Hiervoor is goedkeuring van de hoofdinspecteur vereist, die aan deze goedkeuring voorwaarden kan verbinden.

Artikel 5

Een erkenning, bedoeld in de artikelen 2, eerste lid, en 3, eerste lid, kan tevens worden verleend in het geval dat de instelling of instellingen de opleiding tot het diploma B-verpleegkundige geeft of geven in samenwerking met een centraal opleidingsinstituut voor verpleegkundige of verzorgende beroepen, met dien verstande dat de rechtsvorm en de statuten van de instelling die het opleidingsinstituut exploiteert en de overeenkomst tot samenwerking betreffende de opleiding door de minister moeten zijn goedgekeurd.

Artikel 6

1. Aan een erkenning worden in elk geval de volgende voorwaarden verbonden:
 - a. aangesteld moet zijn een hoofd van de opleiding, welke is belast met de dagelijkse opleiding. Deze dient in het bezit te zijn van een diploma B-, MBO- of HBO-verpleegkundige, en bovendien van:
 - een diploma van één der hogere opleidingen voor verpleegkundigen, behaald vóór 1 september 1984, dan wel
 - een diploma van één der opleidingen voor docenten ten behoeve van instellingen voor gezondheidszorg of van de lerarenopleiding verpleegkunde dan wel
 - de akte MO pedagogiek met afstudeerrichting onderwijskunde of gezondheidszorg;
 - b. indien de opleiding wordt gegeven in samenwerking met een centraal opleidingsinstituut als bedoeld in artikel 5, treedt als hoofd van de opleiding de directeur daarvan op. Indien de directeur geen verpleegkundige is dient ten behoeve van de opleiding een B-, MBO- of HBO-verpleegkundige als sectorhoofd aangesteld te zijn. Indien de school voor verschillende diploma's opleidt, moet per opleidingssector een hoofd zijn aangesteld. Het hoofd van de sector opleiding diploma B-verpleegkundige treedt op als hoofd van die opleiding en moet voldoen aan de eisen, gesteld in onderdeel a, tweede volzin;
 - c. ten behoeve van het theoretisch onderwijs moeten docenten aanwezig zijn die voldoen aan de benoembaarheidseisen als genoemd in artikel 21, eerste lid;
 - d. de werkbegeleiding tijdens de praktische opleiding geschiedt door B-, MBO- of HBO-verpleegkundigen die aan de instelling zijn verbonden. Daarenboven dienen daartoe aangewezen en daarvoor vrijgestelde praktijkbegeleiders aanwezig te zijn. De praktijkbegeleider dient in het bezit te zijn van het diploma B-, MBO- of HBO-verpleegkunde, waarbij bij de laatste twee diploma's de aanvullende eis geldt van minimaal één jaar praktijkervaring in het veld van de psychiatrie, waarbij de bedoelde praktijkervaring dient overeen te komen met de sector waarin de praktijkbegeleider werkzaam is. Bovendien dient hij in het bezit te zijn van:
 - een diploma van een van de opleidingen tot leraar verpleegkunde, dan wel het diploma van een opleiding docenten ten behoeve van instellingen in de gezondheidszorg, danwel een diploma van één der hogere opleidingen voor verpleegkundigen richting onderwijskunde;
 - of een bewijs dat de opleiding bijscholing gezondheidszorg (stageleiding) verzorgd door het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen vóór 1 september 1986, met goed resultaat is gevolgd;
 - of het diploma van de opleiding kader in de gezondheidszorg, behaald vóór 1 september 1986;
 - of een daaraan gelijkgestelde opleiding of scholing, ter beoordeling van de hoofdinspecteur;
 - e. indien de artikelen 3 en 5 van toepassing zijn, moet een opleidingscoördinator aangesteld zijn, die

verantwoordelijk is voor de afstemming van theorie en praktijk en aan de instelling is verbonden. De opleidingscoördinator dient verpleegkundige te zijn; het bepaalde in onderdeel d is van overeenkomstige toepassing;

f. in de voorbereidende periode van de opleiding is ten minste één praktijkbegeleider per elke tien leerlingen aanwezig; in de leerperiodes ten minste één per elke vijftwintig leerlingen.

2. De directie van de instelling legt de volgende punten in een schriftelijke regeling, die vóór de aanvang van de opleiding aan de leerling ter hand wordt gesteld, vast:

a. een beschrijving van het doel en de inhoud van de opleiding;

b. een verwijzing naar de tekst van deze regeling;

c. de organisatorische plaats van de opleiding in de instelling;

d. de structuur van de opleiding;

e. de verantwoordelijkheden en de daarbij behorende bevoegdheden van de bij de opleiding betrokken personen;

f. de regeling van stageperiode en praktijkleerperiodes;

g. een opgave van bij de opleiding betrokken docenten, praktijkbegeleiders, sectorhoofden en opleidingscoördinatoren;

h. de wijze van begeleiding van de leerlingen in de leer- en werksituatie;

i. de procedure volgens welke en de criteria aan de hand waarvan het functioneren van de leerling wordt gewaardeerd;

j. de wijze van beoordelen van door de leerling gemaakte verslagen, werkstukken en scriptie en de criteria die daarbij gehanteerd worden;

k. de regeling van toetsen en eindexamen alsmede de regeling van clusters, leergebieden: thema's of vakken, de wijze van afnemen en de wijze van beoordelen van de resultaten, alsmede de duur van de afwijzing bij het niet behalen van een onderdeel, voor zover een en ander niet wettelijk is geregeld;

l. het aantal per leerperiode te behalen praktijkdoelen, waarvan aantekening wordt gehouden in het in artikel 29 genoemde Praktijkopleidingsboek;

m. de wijze waarop het eventueel gemiste onderwijs dient te worden ingehaald;

n. de mogelijkheden om beroep ter zake van de opleiding in te stellen.

3. Tijdens een leerperiode kan een wijziging in de In het tweede lid genoemde regeling worden aangebracht. Wijzigingen moeten voor de aanvang van de nieuwe leerperiode schriftelijk aan de leerling bekend worden gemaakt.

Artikel 7

In geval van een erkenning als bedoeld in artikel 3 worden de voorwaarden, genoemd in artikel 6, eerste lid, onder *d* en *e*, ten aanzien van elke instelling afzonderlijk gesteld en worden de voorwaarden, genoemd in artikel 6, eerste lid, onder *a*, *b* en *c*, ten aanzien van de instellingen gezamenlijk gesteld.

Artikel 8

In geval van erkenning als bedoeld in artikel 5 worden in elk geval aan elke instelling afzonderlijk de voorwaarden, genoemd in artikel 6, eerste lid, onder *d* en *e*, gesteld.

Artikel 9

De minister kan, gezien het advies van de hoofdinspecteur, ontheffing verlenen van het in artikel 6, eerste lid, bepaalde. Aan de ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

Artikel 10

De minister kan, de hoofdinspecteur en het bestuur van de betrokken instelling gehoord, een krachtens de artikelen 2, 3 of 5 verleende erkenning intrekken, indien niet meer wordt voldaan aan de bij die erkenning gestelde voorwaarden.

HOOFDSTUK III

De opleiding

Paragraaf 1. Toelating

Artikel 11

1. Tot de opleiding worden toegelaten diegenen die ten minste de leeftijd van 17 jaar hebben bereikt en in het bezit zijn van een diploma, voorkomende op de als bijlage 1 bij deze regeling gevoegde lijst.
2. De minister kan ontheffing verlenen van de in het eerste lid gestelde eisen ten aanzien van de diploma's:
 - a. op grond van leeftijd;
 - b. op grond van een in het buitenland behaald diploma.

Paragraaf 2. Gegevens betreffende de opleiding

Artikel 12

De opleiding begint ten minste éénmaal per jaar, waarbij de periode tussen twee begindata niet meer dan twaalf maanden mag bedragen, na mededeling aan de hoofdinspecteur.

Artikel 13

1. Ten hoogste twee maanden en ten minste één maand voor de aanvang van de opleiding wordt aan de hoofdinspecteur opgave gedaan van:
 - a. het aantal voor die opleiding aan te nemen leerlingen;
 - b. het aantal leerlingen dat reeds in opleiding is;
 - c. het aantal verpleegkundigen dat in de instelling werkzaam is;
 - d. het aantal overige personen dat in de instelling werkzaam is bij de verplegingsdienst.
2. Ten hoogste één maand na de aanvang van de opleiding wordt aan de hoofdinspecteur een nominatieve opgave verstrekt van de toegelaten leerlingen, vergezeld van een opgave van hun geboortedatum en -plaats, de genoten vooropleiding dan wel de daarop verleende ontheffing, bedoeld in artikel 11, tweede lid, alsmede de datum van aanvang van de opleiding.
3. Er dient een opleidingswerkplan te worden opgesteld. De hoofdinspecteur kan een afschrift daarvan verlangen.
4. Eén keer per jaar, in de maand oktober, wordt een opgave gedaan aan de hoofdinspecteur van docenten en hun bevoegdheden, met de door hen gedoeerde vakken dan wel onderdelen van de leerstof.

Paragraaf 3. De wijze van opleiden

Artikel 14

1. De opleiding bestaat uit een theoretisch en praktisch deel en duurt in totaal drie jaar en vier maanden waarin 1320 lessen voor de theorie zijn vervat.
2. De opleiding begint met een voorbereidende periode van dertig weken, omvattende 690 lessen voor theoretisch onderwijs en vier weken stage met een duur van 144 uren die evenwichtig over de voorbereidende periode dienen te worden verspreid, alsmede drie weken vakantie, waaronder begrepen de feestdagen.
4. In iedere leerperiode worden ten minste vijf les weken gegeven.

Artikel 15

1. Vrijgesteld van het volgen van in ieder geval de voorbereidende periode zijn diegenen die in het bezit zijn van

het diploma A- of Z-verpleegkundige of ziekenverzorging of MDGO-VP. Het hoofd van de opleiding kan bekorting van de verdere opleiding geven en doet hiervan mededeling aan de hoofdinspecteur.

2. Het hoofd van de opleiding kan indien de leerling een deel van de opleiding tot het diploma A, Z, ZV of MBO- of HBO-verpleegkundige of MDGO-VP gevolgd heeft, vrijstelling verlenen van een deel van de opleiding. Het hoofd van de opleiding doet hiervan mededeling aan de hoofdinspecteur.

3. Het hoofd van de opleiding kan, indien de voorbereidende periode van de opleiding A-, Zverpleegkundige of ziekenverzorging met succes is afgesloten, vrijstelling verlenen van de periode, met dien verstande dat de leerling-ziekenverzorger op dat moment de leeftijd van 17 jaar en 7 maanden dient te hebben.

4. Het hoofd van de opleiding kan, met instemming van de leerling en met schriftelijke mededeling aan de hoofdinspecteur, op grond van het bezit van een diploma ingevolge een andere beroepsopleiding vrijstelling verlenen van het volgen van bepaalde lessen en de daarbij behorende toetsen.

5. De minister kan de duur van de opleiding bekorten voor degene die buiten Nederland een diploma van een opleiding op het gebied van de verpleging of verzorging in de gezondheidssector heeft behaald. Aan deze bekorting van de opleiding kunnen voorwaarden worden verbonden.

Artikel 16

Indien afwezigheid van de leerling tot gevolg heeft dat onderdelen van de opleiding niet op het oorspronkelijke vastgestelde tijdstip als meegedeeld ingevolge artikel 6, tweede lid, onder *k* behaald dan wel afgesloten zijn, zal de leerling de gemiste onderdelen zo spoedig mogelijk alsnog moeten behalen. Indien hiertoe geen andere mogelijkheden aanwezig zijn, wordt de leerling in de eerstvolgende cursusgroep geplaatst. Het hoofd van de opleiding meldt deze beslissing met redenen omkleed aan de hoofdinspecteur.

Artikel 17

De minister kan, gezien het advies van de hoofdinspecteur, goedkeuring verlenen aan een programma van een experimentele opleiding en het examen dat volgens dat programma wordt afgelegd. De goedkeuring kan slechts worden verleend indien de betreffende instelling of instellingen een erkenning is verleend op grond van de artikelen 2, 3 of 5. Aan deze goedkeuring kunnen voorwaarden worden verbonden.

HOOFDSTUK IV

Inhoud van de opleiding

Paragraaf 1. Leergebieden

Artikel 18

1. In de opleiding wordt aandacht besteed aan methoden van leren en werken, en de verschillende zorgcategorieën zoals genoemd in artikel 29, tweede lid, waarbij het functioneren als verpleegkundige centraal staat. Het leerproces richt zich op: kennis, vaardigheden en attitude zoals deze te herleiden zijn uit bijlage 2 bij deze regeling.

2. Het theoretisch gedeelte van de Opleiding bedraagt 1320 uur en is als volgt onderverdeeld in vijf leergebieden, met bijbehorende vakken, die geïntegreerd dan wel afzonderlijk worden onderwezen:

a. Leergebied verpleegkunde:

Visies op verpleegkunde; systematiek van verplegen; methodiek van verplegen; basiszorg; specifieke zorg.

b. Leergebied gezondheidsleer:

Anatomie; neuro-anatomie; voedingsleer; psychologie; sociologie, antropologie; filosofie; rechts- en wetkennis; organisatie van de gezondheidszorg/organisatieleer; G.V.O.; psycho-sociale hygiëne/lichamelijke hygiëne;

andragogie; geschiedenis van de gezondheidszorg en verpleegkunde.

c. Leergebied ziektenleer:

Algemene ziektenleer; speciële ziektenleer; neuropathologie; psychiatrie; dieetleer; diagnostiek/therapie.

d. Leergebied methoden en technieken:

Groepsdynamische vaardigheden; communicatieve vaardigheden; attitudevorming; organisatorische vaardigheden; beïnvloedingstechnieken; verpleegtechnieken; zorgtechnieken.

e. Keuze-uren.

3. De leergebieden zijn als volgt in uren verdeeld:

	Vorbereidende perioden	Overige leerperioden	Totaal minimum leergebied
a. Verpleegkunde	130	160	290
b. Gezondheidsleer	300	180	480
c. Ziektenleer	105	140	245
d. Methoden en technieken	125	120	245
e. Keuze-uren	30	30	60
Totaal:	690	630	1320

Artikel 19

1. Een lesuur bedraagt 50 minuten.
2. Per dag mogen maximaal 7 lessen worden gegeven en per week maximaal 30 uren.

Paragraaf 2. Benoembaarheidseisen

Artikel 20

1. Het onderwijs in de vakken wordt gegeven door personen die voldoen aan de bij die vakken genoemde benoembaarheidseisen:

a. Leergebied verpleegkunde

Visies op verpleegkunde, systematiek van verplegen, methodiek van verplegen, basiszorg, specifieke zorg: docent verpleegkunde in het bezit van het diploma B-verpleegkundige, MBO-V of HBO-verpleegkundige, mits voor wat betreft de laatste twee categorieën minimaal één jaar praktijkervaring na diplomering in het desbetreffende veld, alsmede een diploma van één van de opleidingen tot leraar verpleegkunde, het diploma van een opleiding docenten ten behoeve van instellingen in de gezondheidszorg, dan wel een diploma van een der hogere opleidingen voor verpleegkundigen met richting onderwijskunde of gezondheidszorg behaald voor 1 september 1984, dan wel een akte MO pedagogiek met studierichting onderwijskunde of gezondheidszorg, of een der bovengenoemde vervolgoopleidingen volgend.

b. Leergebied gezondheidsleer

Anatomie: arts; doctorandus geneeskunde; doctorandus biologie; akte MO biologie; fysiotherapeut; doctorandus lichamelijke opvoeding.

Neuro-anatomie: arts; doctorandus geneeskunde; neuroloog.

Voedingsleer: diëtist; leraar N 17, 18 of 19; leraar le graad van de opleiding gezondheidskunde met differentiatie diëtetiek.

Psychologie: doctorandus psychologie, met afstudeerrichting klinische psychologie; akte MO-A pedagogiek.

Sociologie: doctorandus sociologie; leraar maatschappijleer; akte MO-B pedagogiek.
Antropologie: doctorandus antropologie; de benoembaarheidseisen als vermeld bij sociologie.
Filosofie: doctorandus filosofie; theoloog; akte MO-A pedagogiek.
Rechts- en wetenskap: jurist met ziekenhuiswetenschappen of gezondheidsrecht in het doctoraal pakket.
Organisatie van de gezondheidszorg: ter beoordeling van het hoofd van de opleiding.
Psycho-sociale hygiëne: ter beoordeling van het hoofd van de opleiding.
Andragogie: doctorandus andragogie akte MO-A pedagogiek.
Geschiedenis: ter beoordeling van het hoofd van de opleiding.

c. Leergebied ziektenleer

Algemene ziektenleer: arts; doctorandus geneeskunde.
Speciële ziektenleer: arts; doctorandus geneeskunde.
Neuropathologie: arts; doctorandus geneeskunde; neuroloog.
Psychiatrie: psychiater of arts-assistentpsychiater.
Psychopathologie: doctorandus psychologie met afstudeerrichting klinische psychologie, of docent verpleegkunde in het bezit van het diploma B-verpleegkundige, voor zover het betreft het onderdeel functionele stoornissen.
Dieetleer: diëtist; leraar le graad van de opleiding gezondheidskunde met differentiatie diëtetiek.

d. Methodes en technieken: relevante opleiding ter beoordeling van het hoofd van de opleiding.

e. Keuze-uren: relevante opleiding ter beoordeling van het hoofd van de opleiding.

2. De minister kan, na advies van de hoofdinspecteur, van de in het eerste lid, onder *a*, *b* en *c*, genoemde benoembaarheidseisen op voorstel van het hoofd opleiding ontheffing verlenen op basis van specifieke vakbekwaamheid in het desbetreffende gebied, didactische kwaliteiten en ervaring in of affiniteit met het veld van de psychiatrie van de betrokken docent. Aan de ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

Artikel 21

Aan docenten die bij het in werking treden van deze regeling reeds werkzaam zijn, wordt ontheffing verleend van de eisen, gesteld in artikel 20, eerste lid.

Paragraaf 3. De voorbereidende periode

Artikel 22

1. Ten minste éénmaal tijdens de voorbereidende periode wordt door of namens het hoofd van de opleiding, na overleg met de hierbij betrokken docenten en de opleidingscoördinator alsmede met de betrokken leerling, het functioneren van de leerling geëvalueerd en stelt het hoofd een schriftelijke waardering op waaruit moet blijken of de leerling voldoende geschikt wordt geacht om de opleiding te vervolgen.

2. Aan het eind van de voorbereidende periode wordt door of vanwege het hoofd van de opleiding, na overleg met de hierbij betrokken docenten en de opleidingscoördinator alsmede met de betrokken leerling, een schriftelijke verklaring afgegeven, waaruit blijkt dat de desbetreffende leerling deze periode heeft doorlopen en geschikt wordt geacht de opleiding te vervolgen. Daarbij worden de eisen waaraan de leerling moet voldoen, zoals vermeld in bijlage 2 van deze regeling, in acht genomen.

3. De verklaring wordt ter kennis van de leerling gebracht.

4. Uitsluitend in het geval dat een verklaring als bedoeld in het derde lid wordt verkregen, kan de leerling de opleiding vervolgen.

5. In bijzondere gevallen, ter beoordeling van het hoofd van de opleiding na overleg met de leerling, kan de leerling éénmaal in de gelegenheid worden gesteld de voorbereidende periode nogmaals te doorlopen.

Artikel 23

Het hoofd van de opleiding stelt de stageleerdoelen vast na overleg met de opleidingscoördinator.

Artikel 24

1. Indien het theoretisch gedeelte van de opleiding per leergebied als bedoeld in artikel 19, tweede lid, geïntegreerd wordt onderwezen, vinden in de voorbereidende periode voor elk van de leergebieden verpleegkunde, gezondheidsleer en ziektenleer drie toetsingen plaats.
2. Iedere toets dient met een voldoende beoordeeld te zijn.
3. Een toets die niet met een voldoende is beoordeeld, kan opnieuw worden afgelegd. In totaal kunnen ten hoogste zes herkansingen plaatsvinden.

Artikel 25

1. Indien de vakken van het theoretisch onderwijs als bedoeld in artikel 19, tweede lid, afzonderlijk worden onderwezen, wordt in de voorbereidende periode elk vak afzonderlijk ten minste tweemaal getoetst. Het hoofd van de opleiding kan bij een gering aantal lessen voor een vak bepalen dat één toets wordt afgenomen.
2. Iedere toets dient met voldoende beoordeeld te zijn.
3. Een toets die niet met voldoende is beoordeeld, kan opnieuw worden afgelegd. Er kunnen ten hoogste acht herkansingen plaatsvinden.

Artikel 26

1. Bij de beoordeling van een toets wordt gebruik gemaakt van de aanduidingen voldoende en onvoldoende.
2. Van de resultaten van de toets wordt aantekening gemaakt in een leerlingendossier.
3. De toetsen vinden plaats onder verantwoordelijkheid van het hoofd van de opleiding.

Paragraaf 4. De leerperioden

Artikel 27

Het theoretische deel van de eerste, tweede en derde leerperiode omvat de leergebieden met daarin geïntegreerd dan wel of afzonderlijk de vakken zoals genoemd in artikel 18.

Artikel 28

1. Het praktische gedeelte kan in drie praktijkleerperioden worden verdeeld:
 - a. het verlenen van door anderen geplande zorg in laag complexe verpleegsituaties;
 - b. het verlenen van door anderen geplande zorg in complexe verpleegsituaties en het verlenen van zelf geplande zorg in laag complexe verpleegsituaties;
 - c. het plannen, uitvoeren en coördineren van zorg in complexe verpleegsituaties en een bijdrage leveren aan de begeleiding van jongerejaars leerlingen.
2. Het praktische gedeelte van de opleiding omvat in ieder geval praktijkleerervaring binnen de volgende drie te onderscheiden sectoren:
 - a. het leren verplegen van cliënten binnen de sector acute psychiatrie;
 - b. het leren verplegen van cliënten binnen de sector chronische psychiatrie;
 - c. het leren verplegen van cliënten binnen de sector geronto-psychiatrie.Onder acute psychiatrie dient te worden verstaan een behandeling in:
 - a. opname- en observatie-afdelingen;
 - b. de crisis-interventie afdeling;
 - c. kortdurende klinische behandelafdelingen;
 - d. therapeutische gemeenschappen.

Onder chronische psychiatrie dient te worden verstaan:

- a. socio-woningen;
- b. woonvormen;
- c. langdurig verblijfsafdelingen.

Onder geronto-psychiatrie wordt verstaan alle afdelingen waar bejaarde psychiatrische cliënten worden verpleegd.

3. De leerling dient in elk van de bovengenoemde sectoren ten minste acht maanden en ten hoogste een jaar praktijkleerervaring op te doen.
4. De leerling mag, indien verantwoord en zulks in overeenstemming met het opleidingswerkplan, binnen één sector op twee afdelingen praktijkleerervaring opdoen.
5. Een praktijkleerperiode op een afdeling dient aanéengesloten te geschieden met een duur van ten minste vier maanden.
6. De minister kan, na advies van de hoofdinspecteur, ontheffing verlenen van het in het tweede en derde lid bepaalde. Aan deze ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

Artikel 29

1. Het leergedeelte van het praktisch deel van de opleiding bedraagt 1011 uren en vindt op afdelingen plaats. Het omvat onder meer:

- a. klinisch onderwijs, waaronder klinische les, patiëntenbespreking en bespreking en begeleiding bij werkstukken;
- b. praktisch onderwijs, zijnde het onder begeleiding oefenen van vaardigheden volgens het Praktijkopleidingsboek;
- c. begeleiding door middel van introductiegesprekken, evaluatiegesprekken, voortgangsgesprekken en methodische praktijkbegeleiding;
- d. toetsingen in de vorm van beoordelingen, toetsen en examen.

2. Ten behoeve van het praktisch gedeelte van de opleiding wordt gebruik gemaakt van het Praktijkopleidingsboek, neergelegd in bijlage 3 bij deze regeling.

Artikel 30

1. Aan het begin van iedere praktijkleerperiode op een afdeling wordt een introductiegesprek gehouden.
2. Tijdens iedere praktijkleerperiode worden ten minste eenmaal per zes weken evaluatiegesprekken gehouden welke schriftelijk worden vastgelegd door of vanwege het verpleegkundig hoofd van de afdeling.
3. Halverwege iedere praktijkleerperiode binnen een sector wordt het functioneren van de leerling in een tussentijdse evaluatie beoordeeld en schriftelijk vastgelegd door of vanwege het verpleegkundig hoofd van de afdeling.
4. Aan het einde van iedere praktijkleerperiode binnen een sector wordt het praktisch functioneren van de leerling geëvalueerd en beoordeeld. Van deze evaluatie wordt door of vanwege het verpleegkundig hoofd van de afdeling in het Praktijkopleidingsboek een verslag gemaakt, voorzien van een waardering. Bij de waardering wordt gebruik gemaakt van de aanduidingen voldoende of onvoldoende.

Artikel 31

Tijdens iedere praktijkleerperiode op een afdeling vindt onder leiding van een praktijkbegeleider methodische praktijkbegeleiding plaats. Er vinden daartoe ten minste 30 bijeenkomsten plaats, verspreid over een praktijkleerperiode binnen een sector.

Artikel 32

1. Indien het theoretisch gedeelte van de opleiding per leergebied als bedoeld in artikel 18, tweede lid, geïntegreerd wordt onderwezen, vinden in de eerste en tweede leerperiode voor elk van de leergebieden

verpleegkunde, gezondheidsleer en ziektenleer drie toetsingen plaats.

2. Iedere toets dient met een voldoende beoordeeld te zijn.

3. Een toets die niet met een voldoende is beoordeeld, kan opnieuw worden afgelegd. In totaal kunnen er ten hoogste zes herkansingen plaatsvinden.

Artikel 33

1. Indien de vakken van het theoretisch onderwijs als bedoeld in artikel 19, tweede lid, afzonderlijk worden onderwezen wordt in de eerste en tweede leerperiode elk vak afzonderlijk ten minste tweemaal getoetst. Het hoofd van de opleiding kan bij een gering aantal lesuren voor een vak bepalen dat één toets wordt afgenomen.

2. Iedere toets dient met voldoende beoordeeld te zijn.

3. Een toets die niet met een voldoende is beoordeeld, kan opnieuw worden afgelegd. Er kunnen ten hoogste acht herkansingen plaatsvinden.

Artikel 34

1. Bij de beoordeling van een toets wordt gebruik gemaakt van de aanduidingen voldoende en onvoldoende.

2. Van de resultaten van de toets wordt aantekening gemaakt in een leerlingendossier.

3. Het hoofd van de opleiding bepaalt na overleg met betreffende docenten de wijze waarop de toetsen worden afgenomen. De beoordeling wordt gegeven door de betrokken docenten.

4. De toetsen worden verspreid over de leerperiode afgenomen.

5. De toetsen vinden onder verantwoordelijkheid van het hoofd van de opleiding plaats.

Artikel 35

1. Aan het eind van iedere leerperiode wordt door of vanwege het hoofd van de opleiding, na overleg met de betrokken hoofden van de afdelingen, docenten en de leerling, een verklaring afgegeven, waaruit blijkt dat de leerling wordt toegelaten tot de volgende leerperiode, onderscheidenlijk tot het eindgesprek.

2. Een verklaring, als bedoeld in het eerste lid, wordt uitsluitend afgegeven indien alle toetsen als bedoeld in artikel 32 onderscheidenlijk artikel 33 met voldoende zijn beoordeeld en de beoordeling, bedoeld in artikel 30, vierde lid, voldoende is.

Artikel 36

1. Indien de verklaring, bedoeld in artikel 35, eerste lid, niet wordt afgegeven kan de leerperiode, ter beoordeling van het hoofd van de opleiding na overleg met de leerling, worden verlengd. De duur van de verlenging is ten hoogste één jaar. De toetsen en de scriptie, welke met voldoende zijn beoordeeld, houden hun geldigheid gedurende de verlenging van de opleiding.

2. Verlenging van een leerperiode is gedurende de gehele opleiding ten hoogste tweemaal mogelijk.

3. In bijzondere gevallen, ter beoordeling van het hoofd van de opleiding na overleg met de praktijk- en werkbegeleiders en de leerling, kan de opleiding voor een derde maal verlengd worden.

Artikel 37

1. In de derde leerperiode vindt het examen plaats.

2. Het examen bestaat uit de volgende onderdelen:

a. een geïntegreerde toetsing als bedoeld in artikel 38;

b. een scriptie als bedoeld in artikel 40;

c. een eindgesprek als bedoeld in artikel 41.

3. De leerling is voor het examen geslaagd indien voor ieder van de genoemde onderdelen een voldoende is behaald, met inachtneming van het in de artikelen 38-41 bepaalde.

Artikel 38

1. In de tweede helft van de derde leerperiode vindt toetsing plaats van de leergebieden verpleegkunde, gezondheidsleer en ziektenleer, waarbij de daarbij behorende vakken geïntegreerd worden getoets.
2. Ten behoeve van ieder leergebied vinden drie door de minister vastgestelde toetsen plaats.
3. Iedere toets dient met een voldoende beoordeeld te zijn.
4. Een toets die niet met voldoende is beoordeeld, kan opnieuw worden afgelegd; in totaal kunnen ten hoogste zes herkansingen plaatsvinden.

Artikel 39

1. Bij de beoordeling van de toets wordt gebruik gemaakt van de aanduidingen voldoende en onvoldoende.
2. Het hoofd van de opleiding bepaalt na overleg met de betreffende docenten de wijze waarop de toetsen worden afgenomen. De beoordeling wordt gegeven door de betrokken docenten.
3. De toetsen vinden onder verantwoordelijkheid van het hoofd van de opleiding plaats.

Artikel 40

1. De scriptie beschrijft één of meer onderdelen van de beroepsuitoefening van de B-verpleegkundige en dient te voldoen aan het gestelde in bijlage 22 van deze regeling.
2. De scriptie wordt beoordeeld door twee bij de opleiding betrokken docenten, waarvan één in elk geval de docent verpleegkunde is.
3. Bij de beoordeling wordt gebruik gemaakt van de aanduidingen voldoende en onvoldoende, vergezeld van een toelichting op de beoordeling.
4. Indien de scriptie met onvoldoende wordt beoordeeld wordt de leerling in de gelegenheid gesteld deze binnen een door het hoofd van de opleiding te bepalen tijdsduur over te maken of aan de eindtermen aan te passen.

Artikel 41

1. Met elke kandidaat vindt een eindgesprek plaats van 45 minuten.
2. Het eindgesprek vindt plaats aan de hand van stellingen ontleend aan de scriptie, bedoeld in artikel 40. Van het gesprek wordt een protocol bijgehouden.

Artikel 42

De hoofdinspecteur wijst per eindexamen naar gelang het aantal examenkandidaten een of meer gecommiteerden aan, die gedurende de eindgesprekken aanwezig zijn en die hun functie vervullen overeenkomstig een instructie neergelegd in bijlage 44 bij deze regeling. Een gecommiteerde mag niet verbonden zijn aan de instelling waar de gesprekken plaatsvinden.

Artikel 43

Het eindgesprek vindt plaats onder verantwoordelijkheid van een examencommissie, bestaande uit het hoofd van de opleiding of een door hem aangewezen plaatsvervanger en twee leden, die als docent aan de opleiding verbonden zijn. Het hoofd van de opleiding of zijn plaatsvervanger is voorzitter van de commissie.

Artikel 44

1. De voorzitter van de examencommissie wijst voor iedere kandidaat een gesprekscommissie aan welke is samengesteld uit:
 - a. de docent verpleegkunde;
 - b. een of twee vakdocenten;
 - c. een verpleegkundige die als zodanig werkzaam is.
2. de examencommissie ziet erop toe dat de gesprekscommissie het eindgesprek afneemt overeenkomstig het bepaalde in artikel 41.

Artikel 45

De leerling wordt tot het eindgesprek toegelaten indien:

- a. de praktijkleerdoelen als geformuleerd in het Praktijkopleidingsboek zijn behaald;
- b. de beoordelingen, bedoeld in artikel 30, vierde lid, voldoende zijn;
- c. de verklaring, bedoeld in artikel 35, is afgegeven;
- d. de geïntegreerde toetsen, bedoeld in artikel 38, met voldoende zijn beoordeeld.
- e. de scriptie bedoeld in artikel 40, met voldoende is beoordeeld.

Artikel 46

Indien een leerling zich op eigen verzoek terugtrekt voor het eindgesprek, zonder een naar het oordeel van het hoofd van de opleiding gegronde reden, wordt hij geacht te zijn afgewezen voor dat eindgesprek. In dat geval bepaalt het hoofd van de opleiding wanneer de leerling opnieuw tot het eindgesprek wordt toegelaten.

Artikel 47

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindgesprek wanneer de beoordeling voldoende is.
2. Bij een onvoldoende beoordeling van het eindgesprek adviseert de gesprekscommissie het hoofd van de opleiding over de duur van de afwijzing. De afwijzing kan ten hoogste drie maanden duren.

Artikel 48

1. Wanneer een kandidaat tweemaal is afgewezen voor het eindgesprek, wordt hij van het vervolgen van de opleiding in de betreffende instelling uitgesloten.
2. In bijzondere gevallen, ter beoordeling van het hoofd van de opleiding, kan de leerling nog éénmaal in de gelegenheid gesteld worden aan het eindgesprek deel te nemen.

Artikel 49

1. De kandidaat moet vóór het eindgesprek een door de minister vast te stellen bedrag aan examengeld in 's Rijks schatkist hebben gestort voor de kosten van het examen.
2. Een kandidaat die reeds heeft deelgenomen aan een eindgesprek en daarbij werd afgewezen, is voor het daarna volgend eindgesprek wederom een bedrag als bedoeld in het eerste lid verschuldigd.
3. De eindgesprekken vinden in de regel plaats in de laatste maand van de opleiding.

Artikel 50

1. De hoofdinspecteur of een daartoe aangewezen ambtenaar van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid zijn bevoegd de lessen, toetsen, en de verschillende onderdelen van het eindexamen bij te wonen.
2. De met de opleiding belaste personen zijn verplicht aan de hoofdinspecteur of een daartoe aangewezen ambtenaar van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid alle door hem gewenste inlichtingen te verstrekken.

HOOFDSTUK VI

Uitreiking diploma en onderscheidingsteken

Artikel 51

1. De voorzitter van de examencommissie reikt aan degene die het eindexamen met gunstig gevolg heeft afgelegd, het diploma B-verpleegkundige en het daarbij behorende onderscheidingsteken uit nadat betrokkene de belofte van geheimhouding heeft afgelegd.

Aflegging van de belofte bij het behalen van het diploma blijft achterwege, wanneer betrokkene reeds in het bezit is van het A-, Z- of A /Z diploma of van het diploma ziekenverzorging.

2. Het diploma wordt ondertekend door de voorzitter van de examencommissie en door de gecommitteerde en draagt het nummer dat op het bijbehorende onderscheidingsteken voorkomt. Degene die het eindexamen heeft afgelegd ondertekent het diploma ten overstaan van de examencommissie en de gecommitteerde.

Artikel 52

De voorzitter van de examencommissie draagt zorg voor de toezending aan de hoofdinspecteur van de diploma's van de geslaagde kandidaten, die deze registreert.

Artikel 53

Indien de geslaagde kandidaat een diploma A-verpleegkundige of Z-verpleegkundige heeft overgelegd, wordt het B-diploma niet van een nummer voorzien; het wordt tezamen met het diploma A-verpleegkundige of Z-verpleegkundige en het daarbij behorende onderscheidingsteken door de voorzitter van de examencommissie aan de hoofdinspecteur toegezonden. Deze geeft het diploma B-verpleegkundige en het onderscheidingsteken een nummer en zendt deze terug aan de voorzitter van de examencommissie, die het diploma en het bijbehorende onderscheidingsteken uitrekt.

HOOFDSTUK VII

Overgangsbepalingen

Artikel 54

Onverminderd het bepaalde in artikel 56 blijft ten aanzien van leerlingen, wier opleiding een aanvang heeft genomen vóór 1 september 1986, de Regeling opleiding diploma B-verpleegkundige van 17 januari 1983 (*Stcrt.* nr. 15) van kracht.

Artikel 55

De opleidingsinstellingen welke zijn erkend krachtens de Regeling opleiding diploma B-verpleegkundige van 30 mei 1975, worden beschouwd te zijn erkend op grond van de onderhavige regeling zulks onder de bepalingen en voorwaarden welke aan de erkenning zullen worden verbonden.

HOOFDSTUK VIII

Slotbepalingen

Artikel 56

De minister kan op verzoek van de hoofdinspecteur een Opleidingscommissie B-ziekenverpleging instellen.

Artikel 57

De Regeling opleiding diploma B-verpleegkundige van 30 mei 1975 (*Stcrt.* 111) wordt ingetrokken.

Artikel 58

1. Deze regeling wordt met de bijbehorende toelichting in de Nederlandse Staatscourant bekend gemaakt. Zij treedt in werking met ingang van 1 september 1986.
2. Deze regeling kan worden aangehaald als de Regeling opleiding diploma B-verpleegkundige 1986.

Leidschendam, 2 januari 1986.

De staatssecretaris voornoemd,

J.P. van der Reijden.

